

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Sylvie Šiškeové a soudců Tomáše Kocourka a Karla Šimky v právní věci žalobce: **D. H.**, zast. JUDr. Františkem Scholzem, advokátem se sídlem Na Příkopě 583/15, Praha 1, proti žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**, se sídlem Zborovská 81/11, Praha 5, za účasti osob zúčastněných na řízení: **I) J. V.**, **II) Ing. P. V.**, **III) JUDr. M. P.**, a **IV) obec Panenské Břežany**, sídlem Hlavní 17, Panenské Břežany, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 2. 2024, č. j. 020519/2024/KUSK, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 30. 4. 2025, č. j. 37 A 19/2024-110, o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

- I. Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek spočívající v tom, že až do skončení řízení před Nejvyšším správním soudem se pozastavují účinky rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 30. 4. 2025, č. j. 37 A 19/2024-110, rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 2. 2024, č. j. 020519/2024/KUSK, a rozhodnutí Městského úřadu Odolena Voda ze dne 18. 9. 2023, č. j. STO-8003/2023 Ží.
- II. Žalobci **se ukládá** zaplatit **ve lhůtě tří dnů** od doručení tohoto usnesení soudní poplatek ve výši **1 000 Kč** za podání návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Městský úřad Odolena Voda (stavební úřad) rozhodnutím ze dne 18. 9. 2023 nařídil žalobci odstranit rozestavěnou stavbu rodinného domu na jím vlastněném pozemku v katastrálním území a obci Panenské Břežany. Žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí stavebního úřadu. Proti rozhodnutí žalovaného se žalobce bránil u Krajského soudu v Praze, který žalobu zamítl.

[2] Žalobce (stěžovatel) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost. V rámci jejího doplnění navrhl, aby Nejvyšší správní soud (NSS) kasační stížnosti přiznal odkladný účinek. Stěžovatel uvedl, že mu bylo uloženo rodinný dům beze zbytku odstranit. Jde o zásah s rozsáhlými finančními náklady, jež pro něj mohou mít až likvidační důsledky.

K rozsahu a konkrétní podobě uložených prací stěžovatel odkázal na rozhodnutí stavebního úřadu. S povinností odstranit stavbu je spojeno zmaření dosud investovaných prostředků i výrazné náklady na těžkou techniku, pracovníky, odvoz materiálu apod. Tato újma je podle stěžovatele zjevná a není zapotřebí ji konkrétně vyčíslit. K tomu stěžovatel odkázal na usnesení Nejvyššího správního soudu (NSS) ze dne 25. 4. 2024, č. j. 8 As 97/2024-21.

[3] Přiznání odkladného účinku není podle stěžovatele v rozporu s žádným důležitým veřejným zájmem. Rozhodnutí o odstranění stavby lze bez problému vykonat i po rozhodnutí kasačního soudu ve věci samé. Do té doby nehrozí újma státu ani třetím osobám. Pokud by NSS kasační stížnosti vyhověl až po odstranění stavby, byl by stěžovatel nucen uplatňovat škodu proti státu, s čímž by byla spojena další administrativní zátěž. Stěžovatel také poukázal na to, že krajský soud usnesením ze dne 31. 5. 2024, č. j. 37 A 19/2024-49, jeho žalobě odkladný účinek přiznal.

[4] NSS zaslal kasační stížnost i návrh na přiznání odkladného účinku žalovanému i osobám zúčastněným na řízení k vyjádření. Žalovaný se ve vyjádření zaměřil výhradně na meritum věci a k návrhu na přiznání odkladného účinku nic neuvedl.

[5] Také osoba zúčastněná na řízení III) ve vyjádření polemizovala převážně s argumentací stěžovatele k věci samé. Nedomnívá se, že by bylo odstranění stavby pro stěžovatele likvidační. Stěžovatel dům stavěl s úmyslem jej prodat; před zahájením řízení o odstranění stavby se v okolí pohybovali zástupci realitní kanceláře, kteří objekt nabízeli k prodeji.

[6] I vyjádření osoby zúčastněné na řízení II) se většinově věnuje důvodnosti stěžovatelovy kasační stížnosti. Stěžovatelova stavba poškozuje práva třetích osob. V důsledku neúměrného navýšení terénu a celkové výšky stavby je snížena kvalita bydlení sousedů.

[7] Osoby zúčastněné na řízení I) a IV) se k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nevyjádřily.

[8] Podle § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále „s. ř. s.“), *kasační stížnost nemá odkladný účinek; Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 se užije přiměřeně.* Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. *soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.*

[9] Rozhodnutí o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je rozhodnutím předběžné povahy a nelze z něj předjímat rozhodnutí o věci samé (usnesení NSS ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005-76, č. 1072/2007 Sb. NSS). NSS se tedy nyní nemohl předběžně zabývat důvodností kasační stížnosti. Mohl pouze posoudit, zda by nutnost odstranění stavby představovala pro stěžovatele nepoměrně větší újmu než pro jiné osoby,

pokračování

a zda není odložení této povinnosti po dobu řízení o kasační stížnosti v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[10] NSS dospěl obdobně jako krajský soud v usnesení č. j. 37 A 19/2024-49 k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku jsou splněny.

[11] Ten, kdo navrhuje přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, musí dostatečně podrobně a určitě tvrdit, v čem spatřuje jemu hrozící újmu (usnesení NSS ze dne 29. 2. 2012, č. j. 1 As 27/2012-32), a tato svá tvrzení také doložit (usnesení NSS ze dne 24. 9. 2015, č. j. 2 As 218/2015-50, bod 5).

[12] Stěžovatel těmto požadavkům dostál. NSS sice souhlasí s krajským soudem (bod 13 usnesení č. j. 37 A 19/2024-49), že tvrzení stěžovatele, že odstranění stavby pro něj má likvidační důsledky, není podloženo, neboť stěžovatel krajskému ani kasačnímu soudu nepředestřel žádné informace o své finanční situaci a takové informace nevyplývají ani z obsahu spisu.

[13] Na druhou stranu má NSS shodně s krajským soudem za to, že z povahy uložené povinnosti a ze stěžovatelových tvrzení a poskytnutých podkladů lze dovodit, že jemu hrozící újma není vzhledem k jeho poměrům bagatelní. Jde o situaci, kdy v případě, že bude napadené správní rozhodnutí naplněno a poté shledáno nezákonným a zrušeno, nebude možné v podstatných ohledech navrátit v původní stav jím způsobené následky či dopady (usnesení NSS ze dne 21. 5. 2014, č. j. 6 Afs 73/2014-56, bod 5).

[14] Jak NSS uvedl ve stěžovatelem i krajským soudem citovaném usnesení č. j. 8 As 97/2024-21, existence újmy je v případech nařízení odstranění stavby zjevná bez dalšího a nejasný může být pouze její rozsah. To, že újma způsobená odstraněním stavby nebude zanedbatelná, lze dovodit z povahy uloženého postupu, i když tuto újmu navrhovatel přesně nevyčíslí (bod 5 citovaného usnesení). NSS proto ani v nynější věci nepřičítá stěžovateli k tíži, že hrozící újmu přesně nevyčíslil. Ze samotného faktu, že mu bylo nařízeno kompletní odstranění rodinného domu se dvěma byty a dvěma garážemi o celkové ploše 217 m², včetně úpravy pozemku do původního stavu (s. 1-3 rozhodnutí stavebního úřadu), podle NSS plyne závažnost uložené povinnosti a značný rozsah hrozící újmy v podobě zmařené investice i nákladů na odstranění stavby a úpravu pozemku.

[15] Přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle NSS nebrání protichůdný důležitý veřejný zájem ani újma hrozící třetím osobám. Žalovaný nic takového netvrdil a ani ze spisu žádný důležitý kolidující veřejný zájem přesahující respektování pravomocných správních rozhodnutí neplyne. Kasačnímu soudu se nejeví, že by stavba představovala tak akutní nebezpečí či jiný natolik naléhavý rozpor s veřejným zájmem, že by vyžadovala okamžité odstranění, a že by nebylo možné vyčkat s výkonem rozhodnutí do doby, než bude rozhodnuto o kasační stížnosti (usnesení NSS ze dne 6. 8. 2008, č. j. 5 As 17/2008-131, č. 1698/2008 Sb. NSS).

[16] I tvrzení osoby zúčastněné na řízení III) o snížení kvality bydlení sousedů v důsledku trvající existence stěžovatelovy stavby zůstala ve značně obecné rovině. NSS vnímá možný diskomfort sousedů spojený s další existencí stěžovatelovy stavby, včetně

délky správního a soudního řízení týkajícího se odstranění stavby (řízení bylo zahájeno v červenci 2021). Z tvrzení osob zúčastněných na řízení ani z podkladů, které má NSS nyní k dispozici, však nevyplývá, že by stavba zasahovala do práv sousedů v míře, která by byla srovnatelná s újmou hrozící stěžovateli v případě neprodleného odstranění stavby. Z hlediska vážení mezi zájmy stěžovatele a osob zúčastněných na řízení v rámci testu proporcionality (již citované usnesení č. j. 5 As 17/2008-131) je proto podle NSS namíste účinky rozhodnutí o nařízení odstranění stavby po dobu řízení o kasační stížnosti odložit.

[17] NSS proto kasační stížnosti přiznal odkladný účinek. Do rozhodnutí o kasační stížnosti se tak pozastavují účinky rozsudku krajského soudu a rozhodnutí žalovaného a městského úřadu. Stěžovatel není po dobu trvání odkladného účinku povinen stavbu odstranit.

[1] Usnesení o přiznání odkladného účinku může soud i bez návrhu zrušit, ukáže-li se v průběhu řízení, že pro přiznání odkladného účinku nebyly důvody, nebo že tyto důvody v mezidobí odpadly (§ 73 odst. 5 ve spojení s § 107 s. ř. s.).

[18] Podání návrhu na přiznání odkladného účinku podléhá podle položky 20 sazebníku soudních poplatků, který je přílohou zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, soudnímu poplatku ve výši 1 000 Kč. Poplatková povinnost v nynějším případě vzniká dnem právní moci tohoto usnesení [§ 4 odst. 1 písm. h) zákona o soudních poplatcích, *per analogiam*; usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 4. 6. 2024, č. j. 9 As 270/2023-21, bod 23].

[19] NSS proto stěžovateli uložil zaplatit soudní poplatek za návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Podle § 7 odst. 1 věty druhé zákona o soudních poplatcích je tento soudní poplatek splatný do 3 dnů od právní moci tohoto usnesení. Soudní poplatek se podle § 8 odst. 3 zákona o soudních poplatcích platí na účet soudu číslo: 3703-46127621/0710, vedený u České národní banky, pobočka Brno. Závazný variabilní symbol pro identifikaci platby je: **1020411225**. Soudní poplatek lze zaplatit také v hotovosti na pokladně soudu.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V případě včasného nezaplacení soudního poplatku dle povinnosti uložené výrokem II bude tuto pohledávku vymáhat celní úřad (§ 8 odst. 1 věta druhá zákona o soudních poplatcích).

V Brně dne 23. července 2025

Sylva Šiškeová
předsedkyně senátu